

Bir Öz Savunma Örgütü (Black Panther Party) Kara Panter Partisi

Kara Panter Partisi (*Black Panther Party*) asıl adı Black Panther Party for Self-Defense *Kara Panter Öz Savunma Partisi*

Siyahların mücadelesi ve onun en özgün örgütü Kara Panter Partisi. 1966 yılında kurulan Kara Panter Öz savunma Partisi gelmiş geçmiş en büyük siyah devrimci hareketti. ***Polis şiddetine karşı silahlanmalarıyla ünlü olan Panterler'in pek bilinmeyen birçok farklı faaliyet alanları bulunuyordu.*** yoksul çocuklara kahvaltılar, sağlık ocakları ve çocuklar için ayakkabı toplama vb... Panterler o kadar başarılı oldular ki çok geçmeden Amerika'da 45 dalda 5 bin adet tam adanmış profesyonel parti militanına ulaştılar.

Zirve noktasında 250 bin gazete satıyorlardı. Dönemin anketleri büyük kentlerde Panterlerin siyah nüfusun % 90'ı tarafından desteklendiğini gösteriyordu. ***Panterlerin siyah Amerika toplumu üzerindeki etkisi, ırkçı ve emperyalist ABD devletinin tepkisinden anlaşılıyordu.*** Dönemin FBI başkanı J. Edgar Hoover, Panterleri iç güvenliğe karşı bir numaralı tehdit olarak gösteriyordu

Bu yazıda Panterlerin oluşumunu, parti programlarını ve en önemlisi Panterleri diğer örgütlerden ayıran şeyin ne olduğunu ve onların baskıya karşı mücadelede kendilerinden sonraki nesillere ilham kaynağı olmalarını neyin sağladığını inceleyeceğiz.

• Sivil Haklar Hareketi

Panterlerin oluşumu Panterler kurulmadan önce neredeyse on yıldır süregelen sivil haklar hareketinin gelişiminin doğrudan bir sonucuydu.

Hareketin kaynağı büyük ölçüde güneyde ve otobüslerin, okulların, bekleme salonlarının ve yemek sıralarının ırklara göre ayrılmasına karşı talepler çevresinde oluşmuştu. Yüzbinlerce insan gösterilere, oturma eylemlerine ve özgürlük gezintilerine katıldı. Eylemciler, hem polis tarafından hem de yerel beyaz çeteler ile Ku Klux Klan tarafından vahşi saldırılar, hatta ölüm tehditleri altındaydı. Buna rağmen sivil haklar önderlerinin, özellikle Martin Luther King'in temel felsefesi sivil itaatsizlik ve pasif direniş üzerine kurulu kaldı.

Gittikçe vahşileşen şiddet, hareketi büyük basınç altında bıraktı. Siyah özgürlük stratejileri için birbirleriyle çelişen görüşler ortaya çıkmaya başladı. Stokely Carmichael, pasif direnişe karşı çıkan ve barışçıl yaklaşımın artık ömrünü tükettiğine inanan yeni kuşak Siyahileri temsil eden isimler arasında öne çıktı.

sivil haklar mücadelesinin yanında başka bir akım daha vardı, King'in hareketinden çok daha küçük ama yine de etkili sayılara ulaşan Siyah Müslümanlar. Siyah Müslümanlar birleşme yerine ayrılmadan taraftı ve pasif direnişe de tamamen karşıydı. Radikal ideolojileri cezbediciydi ancak sivil haklar hareketine veya kendilerinin olmayan herhangi bir etkinliğe katılmayı reddettiler.

• **Malcolm X**

Malcolm X hem Müslümanların hem de King'in şiddet karşıtı stratejilerinin sınırlarını gördü. Sosyal ve ekonomik meselelerin ele alınması gerektiği tespiti yapıp gelmiş geçmiş bütün siyah önderlerden daha tutarlı bir strateji öne sürdü. İşte tam da bu karmaşık ortamda Kara Panter Partisi kuruldu. Panterler, devrimci bir felsefeyi ve Malcolm X'in militan duruşunu benimsedi. Malcolm X öldürüldükten sonra bile onun görüşlerini hayata geçirmek konusunda kararlılık gösterdiler.

Panterler, devrimci bir felsefeyi ve Malcolm X'in militan

duruşunu benimsedi. Malcolm X öldürüldükten sonra bile onun görüşlerini hayata geçirmek konusunda kararlılık gösterdiler.

Kara Panter Partisi, Huey P. Newton ve Bobby Seale tarafından kuruldu. Newton ve Seale '60'ların başında Batı Oakland'da Merit Junior Üniversitesi'nde tanıştılar. Sivil Haklar Hareketi Siyah Amerika'yı yeniden ateşlemişti: Seale ve Newton da bu duruma istisna değildi. Panterleri kurmadan önce ikisi de siyah siyasette yıllarca aktif olarak bulundu. Bobby Seale, Devrimci Eylem Hareketi'nin bir parçasıydı ve hem Seale hem de Newton Soul Students Advisory Committee adlı öğrenci grubunun içinde yer aldı. Bu tecrübeler Kara Panterlerin ideolojisinin oluşumunda önemliydi; çünkü bu sayede Panterler kültürel milliyetçilik dedikleri felsefeyi reddedebildiler.

“Seize the Time” adlı kitabında Bobby Seale şöyle der:
Kültürel milliyetçiler ve Kara Panterler pek çok alanda çatışma içindedirler. Temel olarak, kültürel milliyetçiler beyazları baskıcı olarak görür ve ırkı beyazlarla ırkçı olmayan beyazlar arasında Panterler'in yaptığı gibi bir ayrım yapmaz. Panterler siyah kapitalistleri de sömürücüler ve baskıcılar olarak görürken siyah milliyetçiler siyahların, siyahların düşmanı olamayacağını öne sürdüler. Kara Panter Partisi, siyah milliyetçiliğine ve siyah kültürüne inanmasına rağmen ikisinin de siyah özgürlüğünü getireceğine veya kapitalist sistemi bitireceğine inanmaz, bu yüzden bu ikisi de etkisizdir.

Kültürel milliyetçilik siyah hareket içinde Malcolm X'i de gençlik yıllarında bir siyah Müslüman olarak etkilemiş güçlü bir akımdı. Milliyetçiler birleşmeci yaklaşımı reddettiler ve beyazlardan ayrılmayı savundular.

Panterlerin oluşumunda, Seale ve Newton birleşmeci yaklaşımdan da ayrılıkçı yaklaşımdan da net bir çizgi ile ayrıldı. Onların argümanı ırkçılığın ekonomik ve siyasi köklerinin kapitalizmin sömürü düzeninde olduğu yönündeydi ve siyah halkın özgürlüğü için siyahların mücadelesinin güç yapısını topyekun ortadan

kaldırarak devrimci bir hareket olması gerekiyordu.

Kitlesel sivil haklar hareketinin basıncı altında hükümet bazı tavizler vermek zorunda kalmıştı: Siyahların memur olmasını, belediye başkanlığını, milletvekilliğini teşvik etmek zorunda kalmıştı. Ancak siyah halkın gündelik yaşamına dair kayda değer herhangi bir gelişme olmadı. Hatta ırkçılık yasaları ortadan kalktıkça yoksulluk oranı artmıştı.

Siyah işsizlik 1966'da 10 yıllık bir mücadelenin ardından 1954'te olduğundan daha yüksekti. Siyah halkın %32'si 1966'da yoksulluk sınırının altında yaşamaktaydı. Kentsel bölgelerde yaşayan yoksulların %71'i siyahtı. 1968 yılına geldiğinde siyah nüfusun üçte ikisi varoşlarda yaşamaktaydı.

Panterler hareketin ilerlemesi için ırkçılık karşıtı mücadelenin ötesine geçmesi ve insanların gündelik yaşamlarına yansıyan temel ekonomik sorunlara hitap etmesi gerektiğinin farkındaydı. Panterler içinde yaşadığımız toplumu, "küçük bir sınıfın bütün ekonomik ve politik gücü elinde tuttuğu ve çoğunluğu sömürmek için kullandığı" tespiti net olarak analiz edebilmiş ilk siyahi örgüttü.

Bobby Seale şöyle der: Irkçılığa karşı ırkçılıkla mücadele etmiyoruz. Biz ırkçılığa karşı dayanışmayla mücadele ediyoruz. Sömürücü kapitalizme karşı siyah kapitalizmle mücadele etmiyoruz. Biz kapitalizme karşı sosyalizmle mücadele ediyoruz. Ve biz emperyalizme karşı daha fazla emperyalizmle mücadele etmiyoruz. Biz emperyalizme karşı proleter enternasyonalizmle mücadele ediyoruz.

İşte bu Kara Panterleri yönlendiren temel felsefeydi. Ancak Panterlerin gelişiminde kritik olan onların doğru teoriye sahip olmanın yeterli olmadığını bilmeleriydi. Bu teori halkta karşılığı olan somut taleplere çevirilmeliydi ve bu talepleri gerçekleştirecek net bir eylem çizgisi belirlenmeliydi. Bu yüzden Seale ve Newton'un ilk görevi oturup Panterlere bir program yazmaktı.

Parti programı yazılır yazılmaz 1000 adet kopyası basıldı ve Panterler sokağa çıkıp programı dağıtmaya başladılar. Seale, Newton ve partinin ilk üyesi Bobby Hutton maaşlarını bir araya getirip örgütün üssü olarak kullanmak üzere eski bir dükkanı kiralamıştı. Özsavunma İçin Kara Panter Partisi yazan bir tabela hazırladılar ve 1 Ocak 1967'de resmen büro açılmış oldu. Düşüncelerini yaymak için haftalık toplantılar ve politik eğitimler düzenlediler ve böylece Panterlerin öncü kolu örgütlenmiş oldu.

Parti yalnızca dönemin ihtiyacı olan nitelikleri taşıyan programı belli bir örgüt olduğu için değil, aynı zamanda halkın arasında konumlanıp halk için, halkla beraber çalışma yaptıkları için büyüdü. Bir büroları vardı, on maddelik bir programları vardı ve şimdi sıra programı harekete geçirmeye gelmişti.

Sadece 1969 yılında 25 Panter üyesi öldürülmüştü. Ancak FBI operasyonları devam etti. Panter üyelerinin sürekli tutuklanarak partinin faaliyetlerinin engellenmesine ve partinin maddi olarak zor durumda bırakılmasının yanı sıra FBI parti içine sızarak üyeler arasında tartışmalar ve düşmanlıklar yarattı.

Bugün bazıları Panterlerin çöküşünü başarılı FBI operasyonlarına bağlar. Kuşkusuz ki, bu operasyonlar partiyi ciddi şekilde kısıtladı ama pek çok ülkede devrimci güçler devlet tarafından bundan çok daha beteri ile karşı karşıya kalıyor. Bu zorlukların Panterlerin çöküşünün tek nedeni olduğu iddia edilemez. Bu düşüşe katkı sağlayan pek çok faktör vardı.

• Panterlerde gerileme devresi

Panterlerin 5 bin üyesi vardı. İlk bakışta bu sayı yapılan faaliyetlerle kıyaslanınca az görünebilir ama bu 5 bin üyenin tamamı profesyoneldi. Kadınlar örgütün %70'ini oluşturuyorlardı. Ancak bütün öncü kadrolar erkeklerden

oluşuyordu. Örgüte, işsiz olmadığın veya işini bırakmaya hazır olmadığın sürece üye olamıyordun. 5 bin profesyonel üyenin olması Panterlerin inanılmaz bir bağlılığa ilham kaynağı olduğunu gösteriyor. Panterler Amerikan toplumunun temelden değişmesi gerektiğini anlayan nadir gruplardan biriydi. Onlara devrimci bir perspektif sağlayan da bu algılarıydı.

▪ **Kara Panter Partisi'nin 10 Maddelik Programı, Ekim 1966**

- 1. Özgürlük ve Siyahların kendi kaderlerini tayin etmesini istiyoruz. Siyahların kendi kaderlerini tayin edene kadar özgür olamayacaklarına inanıyoruz.**

Amerikalı beyaz işadamı istihdam sağlamıyorsa, üretim araçlarının elinden alınıp halka verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Böylelikle halk örgütlenip herkesi istihdam edebilir ve yüksek yaşam standartlarına ulaşabilir.

2. Halkımız için tam istihdam istiyoruz.

Federal hükümetin herkese istihdam sağlamak veya bir gelir garantisi vermekle yükümlü olduğuna ve eğer Amerikalı beyaz işadamı istihdam sağlamıyorsa, üretim araçlarının elinden alınıp halka verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Böylelikle halk örgütlenip herkesi istihdam edebilir ve yüksek yaşam standartlarına ulaşabilir.

3. Siyah halkımıza karşı beyazlar tarafından yapılan soygunun sona ermesini istiyoruz.

Bu ırkçı hükümetin bizi soyduğuna inanıyoruz. Şimdi vadesi geçmiş ve bize borçlu olunan "kırk dönüm ve iki katır"ı istiyoruz. Kırk dönüm ve iki katır, 100 yıl önce Siyah köle işçilere uygulanan kitlesel katliamlar için bir telafi ücreti olarak vadedildi. Halkımıza günümüz parasıyla yapılacak bir ödemeyi kabul edeceğiz. Almanlar 6 milyon Yahudiyi katlettiği için İsrail'deki Yahudilere yardım ediyor. Irkçı Amerikalılar

ise 50 milyondan fazla siyahı öldürdü; bu sebeple talebimizin oldukça mütevazî olduğunu düşünürüz.

Beyaz Mülk sahipleri yaşanabilir konutlar sağlamıyorsa, konutlar ve arazi halkımıza verilmeli, kooperatiflere dönüştürülmeli. Böylelikle topluluğumuz kendine yaşanabilir konutlar inşa edebilecektir

4. İnsanların barınma koşullarına uygun konutlar istiyoruz.

Eğer Beyaz Mülk sahipleri yaşanabilir konutlar sağlamıyorsa, konutlar ve arazi halkımıza verilmeli, kooperatiflere dönüştürülmeli. Böylelikle -hükümet yardımıyla- topluluğumuz kendine yaşanabilir konutlar inşa edebilecektir.

5. Halkımız için, yozlaşmış Amerikan toplumunun gerçeklerini ortaya çıkaran bir eğitim sistemi talep ediyoruz. Bize gerçek tarihi ve günümüz toplumundaki rolümüzü anlatan bir eğitim sistemi istiyoruz.

Bize göre, halkımızın kendi bilincine erişebileceği bir eğitim sistemi olmalıdır. Eğer kişi kendisini ve toplumdaki konumunu öğrenemezse, başka herhangi bir şeyle ilişki kurma şansı olmaz.

6. Tüm Siyah erkeklerin askerlik hizmetinden muaf tutulmasını istiyoruz.

Siyah erkeklerin, bizi korumayan ırkçı bir devleti savunmak için askerlik hizmetine zorlanmaması gerektiğine inanıyoruz. Tıpkı siyahlar gibi, ırkçı Beyaz Amerikan devleti tarafından kurban edilen dünyadaki diğer beyaz olmayan halklarla savaşp onları öldürmeyeceğiz. Ne olursa olsun kendimizi ırkçı ordu ve polis şiddetinden koruyacağız.

Siyah toplumumuzdaki polis şiddetini kendini Siyah toplumunu ırkçı polis baskısı ve şiddetinden korumaya adanmış Siyah Özsavunma Birlikleri örgütleyerek engelleyebileceğimize inanıyoruz. Bütün Siyahların kendilerini savunmak için silahlanması gerektiğine inanıyoruz.

7. Polis şiddetinin ve Siyah halkımızın katledilmesinin derhal durdurulmasını istiyoruz.

Siyah toplumumuzdaki polis şiddetini kendini Siyah toplumu ırkçı polis baskısı ve şiddetinden korumaya adanmış Siyah Özsavunma Birlikleri örgütleyerek engelleyebileceğimize inanıyoruz. Birleşik Devletler Anayasası'nın ikinci maddesi herkese silah taşıma hakkı veriyor. Biz de bu yüzden bütün Siyahların kendilerini savunmak için silahlanması gerektiğine inanıyoruz.

8. Federal, Devlet, Bölge ve Şehir Hapishanelerinde ve Tutukevlerinde tutulan tüm Siyahlar için özgürlük istiyoruz.

Hapishanelerdeki Siyahların adil ve tarafsız bir şekilde yargılanmadıkları için serbest bırakılmaları gerektiğine inanıyoruz.

9. Birleşik Devletler Anayasası'nın da öngördüğü şekilde, tüm Siyahların mahkemelerde yargılanırken kendi akran kümesinden veya Siyah topluluğa mensup kimseler tarafından yargılanmasını istiyoruz.

Siyahların adil bir biçimde yargılanabilmesi için mahkemelerin Birleşik Devlet Anayasası'na uygun hareket etmesi gerektiğine inanıyoruz. Birleşik Devletler Anayasası'nın 14. Maddesi bireylere kendi akran grupları tarafından yargılanabilme hakkını veriyor. Akran grubu, benzer ekonomik, sosyal, dinsel, coğrafi, çevresel, tarihsel ve ırksal arka plana sahip insanların oluşturduğu gruba verilen addır. Bunun uygulanması için, mahkemelere Siyah bir davalının mensup olduğu gruptan Siyah jürilerin seçilmesi için baskı yapılmalıdır. Şimdiye dek ve şimdi de, tamamı Beyazlardan oluşan jürilerce yargılanıyoruz ve bu kimseler Siyah topluluğa mensup "ortalama muhakemeye sahip" bireylerin anlayışını taşımamaktadır.

10. Toprak, ekmek, eğitim, barınma, yiyecek, giyecek, adalet ve barış istiyoruz. Ve temel politika olarak, Birleşmiş

Milletler tarafından denetlenecek, Siyah ezilen halkların oy kullanacağı ve Siyah ezilen hakların ulusal kaderini belirleyecek bir plebisit yapılmasını hedefliyoruz.

Kaynak: Sosyal medya hesapları ve sendika org